

Nr 9

Utlåtande i anledning av motioner om medborgarvittnen vid polisförhör, m. m.

I de likalydande motionerna I:846 av herr *Wikström* och II:990 av herr *Romanus* hemställs »att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär förslag om medborgarvittnen samt förslag om åtgärder för ökad offentlig insyn i verksamheten på polisstationerna i enlighet med vad i motionen anförts».

Inledning

Bestämmelser i RB, m. m.

Under förundersökning i brottmål skall utredas, vem som skäligen kan misstänkas för brottet och om tillräckliga skäl föreligger för åtal mot honom. Vidare skall under förundersökning målet så beredas att bevisningen kan förebringas i ett sammanhang vid huvudförhandlingen.

I 23 kap. 10 § första stycket rättegångsbalken stadgas, att vid förhör skall så vitt möjligt ett av undersökningsledaren anmodat trovärdigt vittne närvara.

Processlagberedningen uttalade i motiven till denna bestämmelse följande (SOU 1938: 44, s. 289).

I allmänhet skulle offentlighet vid förhör under förundersökningen motverka utredningen och även stå i strid med den misstänktes egna intressen. Stora praktiska svårigheter skulle också möta mot att lämna allmänheten tillträde till sådant förhör. Ur rättssäkerhetens synpunkt och med hänsyn till angelägenheten att vid behov kunna styrka vad vid förhöret framkommit bör dock om möjligt ett av undersökningsledaren anmodat trovärdigt vittne närvara vid förhöret. Skäl kunna visserligen anföras för den uppfattningen, att till vittne icke bör tagas någon, som är anställd vid polisväsendet. Å andra sidan torde det ofta erbjuda betydande svårigheter att som förhörsvittne erhålla någon utomstående lämplig person. Det har därför icke ansetts böra stadgas förbud mot att använda polisman som vittne.

Förundersökningskungörelsen innehåller bl. a. följande (7 §). Begär den som skall höras att förutom vittne och försvarare jämväl viss annan person skall äga närvara vid förhöret eller att förhöret skall äga rum utan särskilt förhörsvittne, må framställningen bifallas, om det finnes kunna ske utan men för utredningen. Person, som på begäran av den som skall höras tillåtes närvara vid förhör, må anmodas tjänstgöra som förhörsvittne om han prövas lämplig för uppdraget. Kan förhörsvittne ej anträffas, må förhör likväl hållas, om det skulle vålla väsentlig olägenhet att uppskjuta detsamma.

Kommunalvalda förhörsvittnen

Sedan den 1 februari 1957 har vid polisen i Göteborg tjänstgjort 60 av stadsfullmäktige valda förhörsvittnen vid förundersökning i brottmål, s. k. medborgarvittnen.

I PM den 11 december 1969 för medborgarvittnena anförts bl. a. följande, vilket står i överensstämmelse med vad som uttalades vid införande av systemet med dessa vittnen.

Medborgarvittnesinstitutionen har motiverats med önskemålet att tillskapa en partiell offentlighet under förundersökningen. Man har velat *dels* hos allmänheten stärka förtroendet för de i förundersökningen verksamma polis- och åklagarmyndigheterna, *dels* tillskapa en garanti för rättssäkerheten, särskilt därutinnan att olämpliga förhörsmetoder icke må komma till användning eller kunna av någon påstås ha förekommit *och dels* erhålla tillgång till opartiska vittnen, vilka vid behov kunna styrka vad som förekommit vid förhören.

Enligt polischefens i Göteborg tjänsteföreskrifter rörande medborgarvittnena, vilka föreskrifter gäller sedan den 15 januari 1969, inkallas medborgarvittnena till tjänstgöring i tur och ordning, fyra personer i sänder, därav minst en kvinna, under som regel två på varandra följande vardagar. Lördagar inkallas dock endast två vittnen. Helgfri vardag pågår tjänstgöringen för tre av vittnena under vanlig kontorstid och för ett vittne mellan 16.00 och 24.00. Tjänstgöringen mellan 16.00 och 24.00 fullgörs i första hand i polishusets s. k. centralvakt (personmottagningen).

Tjänsteföreskrifterna innehåller vidare bl. a. följande.

Medborgarvittne *skall* tillkallas vid förhör med misstänkt för utredning av brott av mera allvarlig beskaffenhet och då någon är anhållen eller häktad. Medborgarvittne anlitas lämpligen även vid husrannsakan. Vid förhör med barn och ungdom bör, såvitt ej förälder eller företrädare för barnavårdsnämnd är närvarande, medborgarvittne anlitas.

Tjänstgöringen i centralvaktens personmottagning för medborgarvittnena har tillkommit sedan chefen för ordningsavdelningen under 1968 gjort en framställning i saken under återopande av att det i varje fall tidigare relativt ofta påståtts att övergrepp från polismännens sida förekommit i personmottagningen. Enligt vad utskottet inhämtat införs i denna personmottagning alla personer som av en eller annan anledning berövats friheten med undantag för dem som behandlas vid de olika vakt-distriktens stationer. Cirka 80 % av inom polisdistriktet omhändertagna fyllerister förvaras i polishuset och slussas således genom centralvakten.

Medborgarvittnena är avlönade av kommunala medel.

I samband med förstatligandet av polisväsendet lämnade Kungl. Maj:t utan åtgärd en framställning från Göteborgs stad, vilken framställning innefattade bl. a., att efter förstatligandet kostnader m. m. för medborgarvittnen i staden skulle bestridas av statsverket.

Kommunalvalda förhörsvittnen finns inte på andra håll än i Göteborg. Förslag

om införandet av medborgarvittnen i vissa andra storstäder har avslagits. I Stockholm väcktes frågan 1956. Efter omfattande utredning avskrevs ärendet 1965. Handlingarna överlämnades till Kungl. Maj:t för kännedom.

Lagen om polisnämnder

I samband med polisens förstatligande tillkom lagen den 29 maj 1964 om polisnämnder (prop. 1964:101, 1LU 28). Lagen innehåller i huvudsak följande.

I varje polisdistrikt skall finnas en polisnämnd för samråd med polischefen i frågor av mera allmän betydelse för distriktets polisväsende. Polisnämnd har till uppgift att för polischefen framlägga de förslag och eljest anföra de synpunkter nämnden finner påkallade för att inom polisdistrikt främja ett förtroendefullt förhållande mellan polisen och allmänheten. Polisnämnd skall avgiva av polischefen infordrade yttranden i frågor rörande distriktets polisväsende.

Polisnämnd väljs av kommunernas fullmäktige eller av ombud utsedda av fullmäktige.

1967 års polisutredning

Enligt direktiven för 1967 års polisutredning skall utredningen göra en översyn av indelningen i polis- och åklagardistrikt och av den regionala polisorganisationen (riksdagsberättelsen 1968: Ju 65).

Kungl. Maj:t har den 3 oktober 1969 till utredningen för beaktande överlämnat skrivelse från Stockholms socialdemokratiska ungdomsdistrikt, vari begärts bl. a. en översyn av polisnämndernas kompetens, arbetsformer och ekonomiska resurser i syfte att förbättra relationerna mellan polis och allmänhet.

Utredningen beräknar slutföra sitt arbete under år 1970.

1967 års riksdagsbehandling

I motioner till 1967 års riksdag, vilka behandlades av *utskottet i utlåtande nr 28*, begärdes utredning och förslag till bestämmelser om särskilt valda, av statsmedel bekostade förhörsvittnen vid förundersökning i brottmål.

Motionärerna anförde bl. a. följande.

I praktiken torde värdet av förhörsvittne särskilt framträda, om en tilltalad vid domstol gör gällande att obehöriga förhörsmetoder använts vid polisförhör eller att en anteckning i en polisrapport om ett erkännande från den tilltalades sida är oriktig. Däremot torde man i regel inte kunna räkna med att ett förhörsvittne skall kunna mera i detalj redogöra för vad som sagts vid förhöret.

Motionerna remissbehandlades.

Riksåklagaren, rikspolisstyrelsen och styrelsen för Sveriges advokatsamfund avstyrkte motionerna. *Föreningen Sveriges åklagare* uttalade sig i avstyrkande riktning och ansåg den föreslagna reformen i vart fall icke vara särskilt angelägen. *Polismästaren i Göteborg* ansåg att systemet med medborgarvittnen med fördel torde kunna tillämpas i de flesta polisdistrikt.

Riksåklagaren anförde till en början, efter att ha konstaterat att förhör under förundersökning i allmänhet hållits utan närvaro av förhörsvittne, följande.

Hänsynen till rättssäkerheten hänför sig som motionärerna funnit huvudsakligen till intresset av att obehöriga förhörsmetoder inte används vid förhör med misstänkta. Risken för att sådana metoder skall förekomma är i praktiken obetydlig. Varje förhørsledare med någon erfarenhet av utredning vet nämligen att oriktiga uppgifter som tillkommer genom obehöriga förhörsmetoder i händelse av åtal vanligen tillrättaläggas vid huvudförhandlingen. Främsta garantin för att obehöriga förhörsmetoder inte kommer till användning vid förhör under förundersökning ligger alltså i det förhållandet att sådant förfarande framstår som meningslöst. Riktigheten av det sagda bekräftas av att kritik mot polisens sätt att hålla förhör förekommer ytterst sällan.

Sedan riksåklagaren på anförda skäl kommit till slutsatsen att förhörsvittnets roll som bevismedel blivit obetydlig, fortsatte han.

På grund av det anförda och med beaktande av det skydd som den misstänkte i övrigt åtnjuter under förundersökningen genom bl. a. föreskrifter om objektivitet, om försvarare, om förande av protokoll och om rätt för den misstänkte att få förundersökningen kompletterad i de hänseenden han anser den bristfällig torde det sätt på vilket bestämmelsen i 23 kap. 10 § första stycket rättegångsbalken om förhörsvittne kommit att tillämpas i det praktiska rättslivet vara till fyllest ur de synpunkter som motiverat stadgandet.

Något uttalat behov av särskilt valda förhörsvittnen torde alltså inte vara för handen.

Vid införandet i Göteborg av organisationen med valda förhörsvittnen hade det ännu inte förflutit så lång tid från rättegångsbalkens ikraftträdande att det förelåg tillräcklig erfarenhet av det faktiska behovet av förhörsvittne vid förhör under förundersökning. Det fanns därför 1954 i och för sig skäl att pröva en sådan organisation som den i Göteborg införda. På grund av rättsutvecklingen gör sig dessa skäl emellertid inte längre gällande med beaktansvärd styrka.

I Göteborgs polisdistrikt har det varit möjligt att organisatoriskt lösa frågan med valda förhörsvittnen på godtagbart sätt på grund av att distriktet är tätbefolkat och på grund av att det på centralorten varje arbetsdag hålls ett stort antal förhör med misstänkta. I ett sådant polisdistrikt kan de valda förhörsvittnena indelas till jourtjänstgöring och åläggas att under tjänstgöringen hålla sig tillgängliga i polisens lokaler. — Den omständigheten att förhörsvittne ständigt finns tillgängligt torde emellertid i sysselsättningsssyfte medföra att sådant vittne anlitas vid förhör där vittne på ovan anförda skäl utan olägenhet kan undvaras. — I mindre tätbefolkade men till yttinnehållet stora distrikt där antalet förhör med misstänkta per arbetsdag är litet och där förhören med beaktande av grunderna för 23 kap. 7 § första och andra styckena rättegångsbalken i viss omfattning sker utanför distriktets centralort synes det inte möjligt att till rimliga kostnader organisera en ur praktisk synpunkt tillräckligt lätthanterlig organisation med valda förhörsvittnen.

Vid sidan av de direkta kostnaderna för en organisation av valda förhörsvittnen bör även beaktas därmed förknippade indirekta kostnader som uppkommer genom produktionsbortfall för samhället i dess helhet.

På grund av ovan anförda skäl anser jag att kostnaderna för en organisation av valda förhörsvittnen inte motsvaras av den därmed förenade nyttan.

Rikspolisstyrelsen hänvisade då det gällde möjligheterna att styrka vad som uttalats vid visst förhör till den ökade användningen av bandinspelningar. Vidare anförde styrelsen bl. a.

Anledning saknas därjämte att antaga att obehöriga förhörsmetoder förekommer och allra minst i sådan omfattning, som motiverar ett genomförande av den omfattande organisation, som skulle bli följden av ett bifall till motionerna.

Vidare torde det vara riktigt att förhörsvittnen i stor utsträckning inte kan närvara främst vid en mängd rutinförhör vid brott av enkel natur. Rikspolisstyrelsen delar inte uppfattningen att det skulle vara mindre lämpligt att anlita polismän som förhörsvittnen. Tvärtom kan tjänsten såsom förhörsvittne för en yngre polisman vara lämplig introduktion till tjänsten som förhørsledare, särskilt i sådana brottsutredningar, som ställer stora krav på psykologisk insikt och förhörstaktisk erfarenhet.

Psykologiskt sett finnes också den i förhållande till motionärernas åsikt motsatta erfarenheten, nämligen att närvaron av förhörsvittne kan kännas besvärande för den hörde. Med tanke på dennes önskemål om anonymitet torde denna känsla bli än mer uttalad om förhörsvittnet inte är polisman.

Styrelsen för Sveriges advokatsamfund avstyrkte motionerna på följande skäl.

Såsom motionärerna anført ligger värdet av förhörsvittne mindre i ett bevismedel om vad som sagts under förhöret än i tillgodoseendet av kravet på rätts-säkerhet. Därmed följer emellertid inte att vittne är oundgängligen påkallat vid varje slag av förhör. Avfattningen av 23 kap. 10 § första stycket rättegångsbalken synes också i praktiken ge utrymme för undersökningsledaren att med hänsyn till antingen beskaffenheten av det brott som är under utredning eller vad som är känt eller som kan misstänkas om de personliga egenskaperna hos den person som skall höras själv bedöma huruvida närvaro av förhörsvittne är påkallat. Det torde väl exempelvis knappast förekomma att undersökningsledaren gör några större ansträngningar — om ens några — att söka anskaffa vittne vid förhör rörande ett bagatellartat brott med en person, mot vars inställning till polisens arbete det inte finns anledning till misstanke. Ett införande av ett system med medborgarvittnen i likhet med vad som gäller i Göteborg torde böra medföra en ändring av lagrummet av innebörd att undersökningsledaren äger avgöra huruvida vittne bör närvara vid förhör rörande i varje fall bagatellartade brott. Det förefaller nämligen orimligt att belasta den redan nu kostnadskrävande utredningen av ifrågavarande brott med de ytterligare kostnader som närvaron av ett medborgarvittne skulle medföra. Enligt styrelsens uppfattning saknas anledning att i fråga om utredningen av bagatellartade brott vid förhör med samarbetsvilliga personer ändra den nuvarande ordningen.

Inte heller vad gäller utredningen av andra än bagatellartade brott eller förhör med person, vars inställning till polisens arbete kan ifrågasättas, anser styrelsen med hänsyn bl. a. till möjligheten för den misstänktes försvarare att närvara vid förhör den nuvarande ordningen vara behäftad med sådana olägenheter med avseende å framför allt kravet på rättssäkerhet att införande av förhållandevis kostnadskrävande medborgarvittnen är motiverat.

Under återopande av det nu anförda avstyrker styrelsen bifall till motionerna.

Polismästaren i Göteborg anförde bl. a. följande.

Medborgarvittnena tages i anspråk för sådana uppgifter, som omförmäls i motionerna. Härutöver användes medborgarvittnena som vittnen vid förrättningar

angående tvångsmedel i brottmål, exempelvis vid husrannsakingar. De anlitas vidare i avsevärd utsträckning som vittnen vid förhör i disciplinärenden.

Systemet med medborgarvittnen har varit ett stöd för såväl den misstänkte som polispersonalen. Utan tvivel har systemet även varit ägnat att stärka allmänhetens förtroende för polisen.

I yttrandet uttalades vidare att erfarenheterna av vittnenas medverkan i polisarbetet varit uteslutande positiva, varjämte den fördelen vunnits genom systemet att en insyn i utredningsverksamheten av lekmän kunnat ske till stärkande av allmänhetens förtroende för polisen.

Sammanfattningsvis anförde polismästaren att polismyndigheten haft de bästa erfarenheter av systemet med medborgarvittnen och att systemet med fördel torde kunna tillämpas vid de flesta polisdistrikt.

Föreningen Sveriges åklagare anförde bl. a., att erfarenheterna hade visat, att det knappast finnes behov av förstärkning av den enskildes rättsskydd på detta område. De rättssäkerhetskrav, som rimligen kunde ställas, torde vara väl tillgodosedda genom det nuvarande systemet. Behov av ytterligare åtgärder torde icke föreligga. Vidare torde det kunna ifrågasättas, anförde föreningen, om den sarsade opinionens förtroende för polisverksamheten verkligen behövde förstärkas.

Sammanfattningsvis fann föreningen att den föreslagna reformen inte var särskilt angelägen; i vart fall torde — med hänsyn framför allt till kostnaderna, som kunde beräknas bli högst avsevärda — genomförandet av förslaget böra övervägas först sedan ett flertal andra behov inom rättsväsendets område tillgodosetts.

För en utförligare framställning av remissyttrandena hänvisas till utskottsutlåtandet (1LU 1967:28).

På hemställan av första lagutskottet föranledde motionerna inte någon riksdagens åtgärd. Utskottet hänvisade till remissmyndigheternas avvisande inställning till motionerna och anförde därefter följande.

Utskottet har emellertid fäst särskilt avseende vid att medborgarvittnen sedan tio år anlitas i Göteborg samt att stadens polismästare funnit erfarenheterna av vittnenas medverkan vara uteslutande positiva, bl. a. genom att lekmannainsynen i polisarbetet ansetts ägnad att stärka allmänhetens förtroende för polisen. Någon särskild utredning, som yrkats av motionärerna, finner utskottet icke vara erforderlig, men utskottet anser att Kungl. Maj:t i lämpligt sammanhang bör uppta förevarande spörsmål till prövning.

I en vid remissutlåtandet fogad reservation yrkades, att riksdagen skulle anhålla om övervägande och förslag till riksdagen om åtgärder i syfte att öka de praktiska möjligheterna att anlita förhörsvittne vid förundersökning.

Motionerna

Som skäl för yrkandet om ökad offentlig insyn i verksamheten på polisstationerna anför motionärerna i huvudsak följande.

Enligt vår uppfattning bör man medverka till att allmänhetens välmotiverade förtroende för polismyndigheterna upprätthållas och fördjupas. Representanter för medborgarna skulle kunna få behörighet att när som helst få tillträde till de lokala och centrala polisstationerna och därvid ha rätt att se samtliga lokaler på stationen inklusive arrester. Härigenom skulle man öka förutsättningarna för att eventuella övergrepp blir uppmärksammade och därigenom också förstärka den avhållande inverkan som en sådan insynsfunktion ger upphov till. En ökad insyn av detta slag genom särskilda representanter för allmänheten skulle säkerligen bidra till att allmänhetens förtroende för polisens verksamhet ökade. En insyn enligt ovanstående förslag har även den goda effekten att den i likhet med vad som måste anses vara *en* av förhörsvittnenas avsedda funktioner medverkar till att ge polisen möjligheter att med hjälp av uppgifter från utomstående personer gendriva de många *falska* beskyllningar om maktmissbruk som denna för samhället så betydelsefulla yrkesgrupp utsätts för.

Utskottet

I syfte att stärka rättsskyddet för den enskilde och förtroendet för poliskåren yrkas i förevarande motioner att riksdagen skall begära dels förslag till bestämmelser om s. k. medborgarvittnen — vittnen som skall närvara vid förhör under förundersökning — dels förslag om åtgärder för ökad offentlig insyn i verksamheten på polisstationerna.

Enligt rättegångsbalken skall vid förhör under förundersökning i brottmål såvitt möjligt ett av undersökningsledaren anmodat trovärdigt vittne närvara. Bestämelsen har motiverats av hänsyn till rättssäkerheten och till angelägenheten av att vid behov kunna styrka vad som förekommit vid förhöret. Det har ansetts önskvärt att till vittne inte tas någon som är anställd vid polisväsendet men, då det ofta torde erbjuda betydande svårigheter att erhålla någon utomstående lämplig person, har ej föreskrivits förbud att använda polisman som vittne. Det är också vanligt förekommande att polismän anlitas som vittnen.

Motionärerna förordar ett system som sedan mer än tio år tillämpas i Göteborg och som innebär att av kommunen valda och arvoderade medborgarvittnen står till förfogande som förhörsvittnen. Enligt motionärernas mening bör, sedan rättsväsendet helt förstatlignats, staten engagera sig i sådan verksamhet och svara för uppkommande kostnader.

Då motioner om införande av ett system med medborgarvittnen behandlades vid 1967 års riksdag ställde sig flertalet av de remissinstanser som bereddes tillfälle yttra sig över förslaget avvisande härtill. I sitt av riksdagen godkända utlåtande uttalade emellertid första lagutskottet, att utskottet fäst särskilt avseende vid att polismästaren i Göteborg funnit erfarenheterna av vittnenas medverkan vara utslutande positiva, bl. a. genom att lekmannainsynen i polisarbetet ansetts ägnad att stärka allmänhetens förtroende för polisen. Utskottet fann särskild utredning, som yrkats av motionärerna, inte vara erforderlig men ansåg att Kungl. Maj:t i lämpligt sammanhang borde ta upp spörsmålet till prövning.

Utskottet vidhåller nämnda ställningstagande. Någon särskild framställning med

anledning av motionerna är emellertid inte påkallad. I denna del bör motionerna därför inte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Beträffande frågan om ökad insyn i verksamheten på polisstationerna framhåller motionärerna att det tid efter annan förekommer påståenden om misshandel av misstänkta och gripna på polisstationer men att det finns skäl att ställa sig starkt skeptisk till sådana beskyllningar. I det inledningsvis angivna syftet finns det emellertid enligt motionärerna anledning att ge vissa medborgarrepresentanter behörighet att utan inskränkning få tillträde till de lokaler och centrala polisstationerna och rätt att se samtliga lokaler på stationen inklusive arrester.

Enligt lagen om polisenämnder skall i varje polisdistrikt finnas en polisenämnd för samråd med polischefen i frågor av mer allmän betydelse för distriktets polisväsende. Polisenämnden skall för polischefen framlägga de förslag och eljest anföra de synpunkter nämnden finner påkallade för att inom polisdistriktet främja ett förtroendefullt förhållande mellan polisen och allmänheten.

Till 1967 års polisutredning, som enligt sina direktiv har att utreda frågor av rent organisatorisk art, har Kungl. Maj:t under 1969 för beaktande överlämnat en skrivelse, vari begärts bl. a. en översyn av polisenämndernas kompetens, arbetsformer och ekonomiska resurser i syfte att förbättra relationerna mellan polis och allmänhet. Enligt utskottets mening kan det vara befogat att polisutredningen i samband med de överväganden som skrivelsen kan föranleda även pröva frågan om ökad offentlig insyn i verksamheten på polisstationerna. Motionerna bör därför i denna del överlämnas till utredningen.

Utskottet hemställer,

A) att motionerna I:846 och II:990, såvitt avser frågan om medborgarvittnen, icke föranleder någon riksdagens åtgärd; samt

B) att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller att motionerna I:846 och II:990, såvitt avser frågan om ökad offentlig insyn i verksamheten på polisstationerna, överlämnas till 1967 års polisutredning.

Stockholm den 3 mars 1970

På första lagutskottets vägnar:

ERIK ALEXANDERSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Alexanderson (fp), Erik Svedberg (s)*, fröken Mattson (s)*, herrar Schött (m), Svanström (cp), fru Lindström (s)*, herrar Sörenson (fp) och Larfors (s);

från a n d r a kammaren: fröken Bergegren (s), herrar Hansson i Piteå (s), Johansson i Växjö (cp), Oskarson (m)*, Polstam (cp), Rosqvist (s), fru Anér (fp)* och herr Jadestig (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herrar *Alexanderson*, *Sörenson* och fru *Anér* (samtliga fp), vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande som börjar på s. 7 med orden »Utskottet vidhåller» och slutar med orden »riksdagens åtgärd» bort ersättas med text av följande lydelse.

Utskottet vidhåller sitt tidigare ställningstagande att frågan om behovet av särskilt valda, av statsmedel bekostade förhörsvittnen vid förundersökning i brottmål bör bli föremål för prövning. Då mer än fem år förflutit sedan polisväsendet förställdes och mångårig erfarenhet av medborgarvittnesinstitutionen finns i en av våra största städer, saknas anledning att dröja härmed. I enlighet med det sagda bör den prövning, som enligt riksdagens tidigare uttalande bör komma till stånd i lämpligt sammanhang, nu verkställas. Vad utskottet sålunda uttalat bör bringas till Kungl. Maj:ts kännedom.

dels att utskottet under A) bort hemställa,

att riksdagen i anledning av motionerna I:846 och II:990, såvitt avser frågan om medborgarvittnen, i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till känna vad utskottet ovan anfört.